

РЕЦЕНЗИЯ

От проф. д-р Димитър Раев, дмн

Н-к Клиника по вътрешни болести, УМБАЛ „Св. Анна“, София

Относно дисертационен труд:

„ **СТРЕС – ИНДУЦИРАНА (ТАКОЦУБО) КАРДИОМИОПАТИЯ В БЪЛГАРИЯ**”,
разработен от доц. д-р Сотир Марчев, дм – Катедра Пропедевтика на вътрешните
болести, Факултет Медицина, МУ Плевен за присъждане на научна и образователна
степен “Доктор на медицинските науки”.

Стрес-индуцираната кардиомиопатия (СИК) е синдром, характеризиращ се
основно с преходна систолна дисфункция на апикалните и/или средните сегменти на
лявата камера, който имитира миокарден инфаркт, но липсват данни за обструктивна
коронарна болест. Възникването на стрес-индуцираната кардиомиопатия е често, но не
винаги тригерирано от остро медицинско състояние или от силен емоционален
(позитивен/негативен) или физически стрес. То е рядко заболяване – среща се при
около 1% от пациентите с тропонин позитивен остър коронарен синдром.

У нас няма описана нито една по-голяма серия от пациенти която да ни даде
представа за честотата, рисковите фактори, провокиращите заболяването причини,
клиничната картина, обичайната терапия, смъртността и прогнозата на пациентите с
Такоцубо синдром и това прави представения дисертационен труд интересен и значим
за клиничната практика. В настоящото проучване се анализират епидемиологични,
клинични, инструментални и социално-икономически данни на пациенти със СИК.
Неговото провеждане отговаря на необходимостта от едно по-детайлно изучаване на
СИК в България.

Трудът е представен върху 262 страници, от които: литературен обзор 35 страници; 16 страници - цел, задачи, материал и методи; резултати – 95 страници; обсъждане - 22 страници; 10 страници – изводи, приноси, библиография и приложения.

Уводът добре обосновава актуалността на проблема. Литературният обзор изчерпателно разглежда съвременните данни за СИК. Използваната литература (общо 507 заглавия, от които 4 на кирилица) дава пълна картина за състоянието на проблема. 95% от източниците са от последните 3 год. Общото заключение за тази част е, че авторът много добре е запознат с литературата по изследвания проблем, даващо му възможност да намери нишата у нас, която не е достатъчно коментирана и проучена.

Целта е ясно формулирана и обоснована от литературния обзор, а именно да се определи честотата, рисковите и провокиращи фактори, клиничната картина, коронарната анатомия, смъртността и прогнозата на пациентите с Такоубо синдром в България, както и да се проучат факторите, които участват в патогенезата на заболяването и белезите, които могат да се използват за диагнозата му. Постигането на тази цел е предпоставка за получаване на нова информация, която да подпомогне клинициста в ежедневноата практика. Задачите са поставени ясно и конкретно за да разрешат планираната цел. Постижими са.

Проучването е проспективно, Дизайнът е добре разработен, базиран е на използване на съвременни диагностични методи. Информацията е събирана систематично и изчерпателно, а използваните методи за обработка и представяне на резултатите дават ясна представа за постигнатото от доц. Марчев. Изследването е проведено върху 105 хоспитализации за СИК и контролни групи от 357 пациенти с ОКС и 667 със СН за периода м. ноември 2005 год. - м. януари 2018 с проследяване от 1 м. до 12 г.

За осъществяване на поставените задачи авторът използва богат набор от методи: (1) клинични методи; (2) инструментални: ЕКГ, ЕхоКГ, рентгенография на бял дроб и сърце, селективна коронарна ангиография и лява вентрикулография; (3) лабораторни изследвания.

Използвани са богат репертоар от съвременни статистически анализи, които правилно са прилагани в зависимост от вида на променливите и типа им разпределение.

Резултатите са представени на 39 таблици и 53 фигури. Получените резултати са правдоподобни и в основата си са в съответствие с тези на други автори. Резултатите са

интерпретирани ясно. Въз основа на получените резултати авторът прави своите изводи. Заключениеята са логични и напълно съвпадат с поставените задачи.

Настоящата работа е единственото проучване у нас, в което редица зависимости се изследват за първи път, а резултатите от тях имат важно приложение. За пръв път у нас се описва голяма серия от пациенти с Такоубо синдром проследени за 12 г. и сравнени с големи контролни групи с ОКС и СН проследени от своя страна 5 г. За първи път в България е установена демографската характеристика на пациентите със СИК и честотата ѝ. СИК се открива при 1.4% от коронарографираните пациенти с ОКС. Демографските и клинични характеристики на българските пациенти са сравнени с тези от международни регистри. Установява се два пъти по-висока честота на СИК при мъжете у нас в сравнение с международните регистри. Детайлно са анализирани провокиращите фактори за изява на СИК в българската популация – най-често негативни емоции (44%), както и значението на основните рискови фактори (РФ) (пол - по-често жени, възраст - ср. възраст 67 год., тютюнопушене – не е РФ, предшестващи и съпътстващи заболявания – 81% с хипертония) за развитието ѝ. Проучването потвърждава липсата на протективен ефект на захарния диабет срещу развитието на СИК, също и високата честота на придружаващи нервни, белодробни заболявания и болести на щитовидната жлеза при пациентите със СИК. Проучен е годишния цикъл в честотата на Такоубо кардиомиопатията, като се установява, че най-високата честота на заболяването е през второто шестмесечие на годината. Анализирана е клиничната картина на българските пациенти с Такоубо кардиомиопатия, както и честотата на разпределение на различните видове нарушена кинетика на лявата камера. Проучването потвърждава актуалните в световната литература данни, че стрес - индуцирана (Такоубо) кардиомиопатия е тежко заболяване с висока вътреболнична смъртност, по-продължителен болничен престой и отделни случаи на рецидив.

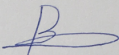
Във връзка с дисертационния труд са представени 37 научни трудове. Имам 1 критична бележка по така представения ми научния труд - не е уточнено дали локалната етична комисия на лечебното заведение е дала съгласие за провеждането на проучването и дали е взето информирано съгласие от пациентите.

В заключение, смятам, че темата е изключително актуална, дава информация върху проблема, разработена е систематично и изчерпателно, поставените задачи са решени, получените резултати и основните изводи са ценни за клиничната практика у

нас. Направената критична бележка не намалява значимостта на работата, но съобразяването с нея би повишило качеството на труда.

Предлагам на почитаемото Научно жури към Катедра Пропедевтика на вътрешните болести, Факултет Медицина, МУ Плевен да гласува положително за присъждане на научна и образователна степен "Доктор на медицинските науки" по научната специалност "Кардиология" на доц. Д-р Сотир Марчев, дм.

19.07.2018 г.

Проф. д-р Д. Раев, дмн